

tagú örvös volt, jobbra és balra fedés körülbelül egyenlő mértékben jelentkezett rajtuk. *A szárbahajtás csak az 1920. évben* következett be, amikor a csúcsajtások normális fejlődésűek voltak és a rosularis hajtások is igen hatalmas, a csúcsajtás magasságát megközelítő mértékben fejlődtek ki rajtuk. E példányok a levélállások, elágazásmódok, apróbb rendelkezések tanulmányozására igen gazdag anyagot szolgáltatnak, de a főtengely torsiója nem jelentkezett rajtuk. Ugyancsak az 1920. évben a kert több helyén elszaporodó *Dipsacés silvestris* példányok közül több hármas örvű volt és egyik példány, amelynek eredetét nem ismerem, *a melegágyak trágyaszegélyén* kelt ki, *teljes egészében kényszer-tersiós* lett.

A többi *Dipsacaceae* fajok közül az 1915. évben Montpellierből származó *Cephalaria alpina* termésből keletkező ötéves példány 1920. évi hajtásai felsőbb részükön valamilyen kényszer-tersiósak voltak.

Mindezek a körülmények arra mutatnak, hogy a kényszer-tersiós hajlamosság a *Dipsacaceákban* általában megvan. A De Vries által kitenyésztett *Dipsacus silvestris torsus* hajlamossága több normális generáción keresztül is megmarad. *E normális példányok terméséből bő tápláléknyújtással és konyhakerti gondozással, műveléssel a tersiós példányok nagy mennyiségben kitenyészthetők.*

Eszerint a *Dipsacus silvestris torsus* nem halt ki, bőséges anyag szolgál még a további kísérleti-alaktani és örökléstan tanulmányokhoz, ezek termésait a budapesti egyetemi növénykert készsággal bocsátja az érdeklődő szakkertek rendelkezésére.

(A növénytani szakosztály 1921. június 11-én tartott üléséből.)

Husz Béla: Adatok a Magas-Tátra és a Szepesség mikroszkopikus gombaflórájának ismeretéhez.

A Magas-Tátrában, főleg a hegység alján, számos mykologus járt. A helyszűke miatt nem foglalkozhatom kutatásaik történetével és eredményeivel. A Szepesség gombaflórájának felkutatása és ismertetése körül különösen Kalchbrenner, Hazslinszky, Greschik V., Bresadola, Krupa I., Raciborski M., Rouppert K. és Hollós L. fejtettek ki nagyobb tevékenységet. És bár a Szepesség gombászati szempontból Magyarország ismertebb vidékei közé tartozik, a magasabb régiók gombaflóráját még alig ismerjük.

A Szepességre és a Magas-Tátra déli oldalára vonatkozó irodalom alapján a következőkben állítottam össze az eddig közölt mikroszkopikus gombafajok áttekintését, megjegyezvén, hogy a *Basidiomycetes* közül csak az *Uredineae* és *Ustila-*

gineae-re voltam tekintettel: *Myxomycetes* 53, *Phycomycetes* 19, *Pyrenomycetes* 327, *Discomycetes* 203, *Ustilagineae* 18, *Uredininae* 167, *Fungi imperfecti* 323, *Mycelia sterilia* 29; vagyis összesen mintegy 1139 faj. Kétségtelen, hogy ezek a számok kritikai revízió folytán meg fognak változni.

Dolgozatom főleg az 1917. és 1918. év nyarán tett kirándulásaim anyagát öleli fel. Gyűjtésem helyei: Poprád város környéke, Virágvölgy; Batizfalva vasúti állomás mellett a Baba-hegycsoport; a Magas-Tátra lábán a Walddorfer-Bach, Rotbach és Alsótátrafüred; a Tátrában: Kriván (Háromforrás, Grunik, Nižna, Koprova-völgy), Csorba vasúti állomástól a Csorba- és Poprád-tóig vezető út; Matlárháza, a késmárki Zöld-tó, Kopa-hegy, a Kistarpataki-völgy és az Öt-tó.

A legmagasabb pont, ahol gombát gyűjtöttem, a tarpataki Öt-tó (2000 m. a t. f.), itt találtam a *Puccinia arnicae scorpioidis* (DC.) Magnus teleutospóras alakját.

Az eddig meghatározott fajok száma 180. Ezek közül 80 sem a Magas-Tátrából, sem a Szepességből eddig nem volt ismeretes, ezek közül 36 fajt eddig hazánk területéről nem közöltek.

A következőkben helyszúke miatt csupán az érdekesebb fajokat sorolom fel. Azokat, melyek a Magas-Tátra vidékéről eddig ismeretlenek voltak * jellel; míg azokat, melyek egyúttal Magyarországra nézve új fajok, † jellel jelöltem meg.

Phycomycetes.

* *Peronospora linariae* Fuck. *Digitalis ambigua* élő levelén. Babahegy.

* *Plasmopara nivea* (Ung.) Schröter *Laserpitium latifolium* élő levelén. Babahegy.

Ascomycetes.

Exoascineae.

Taphrina pruni Tul. *Prunus spinosa* termésén. Virágvölgy.

Pyrenomycetes.

* *Acrospermum compressum* Tode *Urtica dioica* elhalt szárán. Kriván (Grunik dny. lejtő).

Bertia moriformis (Tode) De Not. földönfekvő *Sorbus* (?) ágon. Kriván (Grunik dny. lejtő). Ascus: 125—135×15—19 μ ; spora 40—53×5—8 μ .

† *Botriosphaeria abietina* (Prill. et Delacr.) Maublanc *Abies alba* tűinek felső lapján. Virágvölgy. Eddig a Vogézekből *Abies excelsa*-ról volt ismeretes.

† *Didymella subalpina* Rehm. *Poa nemoralis* száraz szárán. Virágvölgy.

Herpotrichia nigra Hart. *Juniperus communis* tűin. Menguszfalvi-völgy.

* *Lasiobotrys loniceræ* Kunze *Lonicera xylosteum* élő levelén. Babahegy.

Leptosphaeria acuta (Moug. et Nestl.) Karst. *Urtica dioica* szárán. Kriván (Grunik dny. lejtő).

Leptosphaeria Crepinii (Westd.) de Not. *Lycopodium annotinum* száraz füzérpikkelyein. Kriván (Grunik dny. lejtő).

* *Leptosphaeria derasa* (Berk. et Br.) Auersw. *Doronicum austriacum* száraz szárán. Kriván (Grunik dny. lejtő).

† *Leptosphaeria menthae* Faut. et Lamb. *Mentha longifolia* szárán. A Babahegy alatt.

† *Leptosphaeria mirabilis* Niessl. *Seseli Beckii* Seefried száraz kóróján. Virágvölgy. *Leptosphaeria modesta*-val együtt lépett fel. A gazdanövény új.

Leptosphaeria modesta (Desm.) Auersw. a) *Seseli Beckii* száraz kóróján. Virágvölgy. b) *Bupleurum falcatum* kóróján. Babahegy.

* *Leptosphaeria nardi* (Fries) Ces. et de Not. *Nardus stricta* szárán. Ut a késmárki Zöld-tóhoz.

† *Leptosphaeria Nitschkei* Rehm. *Adenostyles* sp. szárán. Kriván (Hármasforrás).

* *Leptosphaeria silenes acaulis* de Not. Kopahegy. *Silene acaulis* száraz gyepén a hegységben közönséges.

* *Lophiostoma crenatum* (Pers.) Fuck. földönfekvő *Sorbus* (?) ágon. Kriván (Grunik dny. lejtő).

* *Lophiostoma semiliberum* (Desm.) Ces. et de Not. *Luzula spadicæa* szárán. Zöld-tó.

* *Lophodermellina tumida* (Fr.) v. H. *Sorbus aucuparia* földönfekvő levelein és levélnyelén. Kriván (Grunik dny. lejtő). Magyarországon Heufler gyűjtötte az Árpási-völgyben.

Lophodermium arundinaceum (Schrad.) Chev. *Festuca picta* Kit. száraz levelén. Késmárki Zöld-tó.

Lophodermium pinastri (Schrad.) Chev. *Pinus pumilio* tűin. Késmárki Zöld-tó.

† *Metasphaeria affinis* (Karst.) Sacc. *Alectorolophus* (? *alpinus*) száraz kóróján. Kriván (Nižna t. f. m. 1700 m.). A gomba eddigi lelőhelyei: Finnország, Ösel-sziget, Tirol. A peritheciumok átmérője: 338—400 μ ; ascus: 84—88 \times 12.5 μ ; spóra: 37—58 \times 4—6 μ .

Mycosphaerella brachytheca (Cooke) Moesz in litt. *Vaccinium vitis idaea* élő levelén. Csorba-tó.

† *Mycosphaerella gentianæ* (Niessl.) mihi (= *Sphaerella gentianæ* Niessl.) *Gentiana asclepiadea* száraz kóróján. Kriván.

Neopeckia Coulteri (Peck) Sacc. *Pinus pumilio* levelein. Késmárki Zöld-tó.

* *Pyrenophora brachyspora* (Niessl.) Berl. *Alsine laricifolia* száraz levelén. Babahegy.

* *Pyrenophora trichostoma* Fuck. *Luzula pilosa* elhalt levelén. Késmárki Zöld-tó.

Sphaerotheca mors uvae (Schwein.) Berk. et Curt. *Ribes grossularia* bogyóin Babahegy.

Valsa sorbi (Alb. et Schw.) Fries. *Sorbus aucuparia* törzsén. Kriván (Grunik dny. lejtő).

† *Venturia atriseda* (Fries) Ces. et de Not. *Gentiana punctata* elhalt levelén. Késmárki Zöld-tó. A gomba nem a száron, de a levélen lépett fel.

* *Venturia chlorospora* (Cesati) Karst. a) *Salix caprea* száraz levelén. Kriván (Grunik dny. lejtő). b) *Salix reticulata* földönfekvő levelén. Késmárki Zöld-tó.

† *Venturia elegantula* Rehm. *Vaccinium myrtillus* korhadó levelein. Késmárki Zöld-tó.

Discomycetes.

† *Apostemidium Guernisaci* (Cr.) Boud. vizben heverő *Alnus* (?) ágacsán. Alsótátrafüred.

Dasyscypha calyciformis (Wild.) Rehm. *Pinus pumilio* ágán. Késmárki Zöld-tó.

† *Dasyscypha elegantula* (Karst.) Rehm *Aconitum napellus* korhadó szárán. Késmárki Zöld-tó.

Dasyscypha leucostoma Rehm a) *Adenostyles* korhadó szárán. A Fehérvíz mellett. b) *Aconitum napellus* szárán. Kopahegy. c) *Urtica dioica* szárán. Kriván (dny. lejtő).

† *Ephelina rhinanthi* (Phill.) Sacc. *Alectorolophus (alpinus* ?) áttelelt kórójának tövén *Phoma complanata* (Tode) Desm. és *Metasphaeria affinis* (Karst.) Sacc. társaságában Kriván (Nižna. 1700 m. t. f.) — Az apotheciumok a szár alján fekete stromatikus kérgen sűrűn állnak egymás mellett, külsőleg feketék, 470–640 μ átmérőjűek. Az ascusok 61–64 \times 5.5–6.5 μ nagyok; a spórák hosszúkások, alsó végükön hegyesedők, egyenlőtlenül kétsejtűek, 8–10.5 \times 2.5–3 μ nagyok. Jód a pórust kékre festi. A parafizisek fonalask (1 μ), végükön kiszélesedők (4 μ). Phillips szerint a spóraméret 10 \times 5 μ ; ehhez képest a tátrai példány spórái keskenyebbek kétsejtűek, de minthogy ezeket a gombákat (*Scleroderris*) kifejlődve csak áttelelt gazdanövényen találhatni, legtöbbször féligérett állapotban kerülnek elénk. Talán nem tévedek, ha azt vélem, hogy Phillips leírása nem teljesen érett példány alapján készült — erre mutat a spóraméret hiányos volta: 10 \times 5 μ — úgyhogy példányomat Phillips-ével azonosnak tartom.

Ephelina rhinanthi (Phill.) Sacc. *Euphrasia minima* tavalyi kóróján *Phoma complanata* (Tode) Desm. társaságában. Kriván (Nižna 1700 m. a t. f.), nem messze az *Alectorolophus*-on talált példánytól. Ascus: 55–61 \times 7–8 μ ; spóra 10–13.5 \times 3–3.5 μ . A termőréteg felső vége barnás.

* *Heterosphaeria patella* var. *Lojkae* Rehm. a) *Chaerophyllum cicutarium* kóróján. Késmárki Zöld-tó völgye. b) *Adenostyles*-en. Kriván (Háromforrás).

* *Lachnea hirta* (Schum.) Gill. földönfekvő fenyőkéregcserepen. Alsótátrafüred.

Lachnea scutellata (L.) Gill. *Sorbus aucuparia* ágán, nedves helyen. Kriván (Grunik dny. lejtő).

† *Lachnea stercorea* (Pers.) Gill. var. *gemella* Karst. Kriván (Háromforrás). Ezt a csillagszőrök által jellemzett varietast eddig Magyarországról nem közölték.

Lachnum atropae (Pers.) Rehm. a) *Adenostyles* korhadó szárán. Kistarpataki völgy. b) *Urtica dioica* korhadó szárán. Kriván (Grunik dny. lejtő).

* *Lachnum calycioides* Rehm. *Juncus trifidus* száraz szárán. Késmárki Zöld-tó. Ascus: $56-64 \times 5-5.5 \mu$; spóra: $10-13.5 \times 2 \mu$ nagy.

Lachnum clandestinum (Bull.) Karst. *Rubus idaeus* száraz szárán. Virágvölgy.

Lachnum leucophaeum (P.) Karst. *Chaerophyllum cicutarium* kóróján. Ut a késmárki Zöld-tóhoz.

* *Lachnum mollissimum* (Lasch.) Karst. a) *Actaea* (?) elhalt szárán. Babahegy. b) *Chaerophyllum cicutarium* elhalt szárán. Kriván (Velká Pálenica).

Lachnum niveum (Hedw. fil.) Karst. *Rubus idaeus* szárán. Kriván (Grunik dny. lejtő).

* *Lachnum virgineum* (Bätsch.) Karst. nedves fán. Alsótátrafüred.

Lachnella barbata (Kunze) Fr. *Lonicera* élő ágán. Koprovavölgy.

Lasiobolus equinus (Müll.) Karst. zergetrágyán. Koprovavölgy.

Mollisia atrata (Pers.) Karst. *Doronicum austriacum* száraz kóróján. Kriván (Grunik).

Phialea cyathoidea (Bull.) Gill. a) *Adenostyles* korhadó szárán. Fehérviz. b) *Aconitum napellus* szárán. Kopahegy.

Phialea dolosella (Karst.) Sacc. *Anemone alba* szárán. Késmárki Zöld-tó.

* *Phialea glanduliformis* (Rehm.) Sacc. *Bartschia alpina* száraz szárán. Késmárki Zöld-tó és Kistarpataki-völgy.

† *Phragmonaevia glacialis* Rehm. *Juncus effusus* szárán. Az út mellett Csorba-állomás és a Csorba-tó közt (1000 m.). Jód kékit és így nem lehet Ph. emergens.

† *Pirottaea veneta* Sacc. et Speg. *Adenostyles* korhadó szárán. Poprádi-tó (1530 m. a t. f.).

* *Plicaria fimeti* (Fuck.) Rehm. Kriván (Háromforrás).

Propolis faginea (Schrad.) Karst. *Sorbus aucuparia* fáján. Koprovavölgy. A spórák nagyobbak a normálisnál: $30-44 \times 7-10 \mu$ nagyok.

* *Pseudopeziza trifolii* (Bernh.) Fuck. *Trifolium pratense* élő levelén. Walddorfer Bach.

Pyrenopeziza rubi (Fries.) Rehm. *Rubus idaeus* száraz szárán. a) Menguszfalvi-völgy, b) Kriván (Grunik).

† *Stegia subvelata* Rehm. *Carex atrata* száraz levelein. Késmárki Zöld-tó.

Tapesia fusca (Pers.) Fuck. *Sorbus aucuparia* fáján. Kriván (Grunik dny. lejtő).

Basidiomycetes.

Ustilagineae.

† *Urocystis sorosporioides* Körn. *Pulsatilla styriaca* (= *P. slavica* Reuss) levelein és levélnyelén. Babahegy. — Morfológiailag példányom közelebb állna az *U. carcinodes* (Berk. et Curt.) Fischer v. Waldh. fajhoz, de kérdés, hogy ez a faj, mely *Actaea*-féléken él, inficiálná-e a *Pulsatilla*-féléket. A gazdanövény új.

Uredineae.

Coleosporium cacaliae Otth. *Adenostyles alliariae* élő levelén. Kistarpataki-völgy.

† *Coleosporium daronici* Namyslawski III.¹ *Doronicum austriacum* levelén. Kistarpataki-völgy (1500 m. a t. f.). Eddig csak a Czernahoráról (Galicia) ismeretes.

Coleosporium melampyri (Rebent.) Kleb. *Melampyrum silvaticum* levelein. Csorba-tó.

Coleosporium senecionis (Pers.) Fr. a) *Senecio subalpinus* levelén. Zerge-szálló (Nagytarpataki-völgy). b) *S. nemorensis*. Poprádi-tó.

Coleosporium tussilaginis (P.) Kleb. *Tussilago farfara* levelén. Virág-völgy.

Melampsora lini (Ehrbg.) Lé v. II. *Linum catharticum*-on. Batizfalva-állomás.

Puccinia aegopodii (Schum.) Martins III. *Aegopodium podagraria* levelén. Babahegy.

Puccinia arenariae (Schum. Wint.) *Stellaria nemorum* levelein és levélnyelén. Ut a Zöld-tóhoz.

† *Puccinia arnicae scorpioidis* (DC) Magnus III. *Aronicum Clusii* levelein és levélnyelén. Kistarpataki Öt-tó (2000 m. a t. f.). Havasi faj, mely az Alpokból és Pireneusokból ismeretes.

Puccinia bistortae (Str.) DC III. *Polygonum viviparum* élő levelén. Babahegy és Rotbach.

* *Puccinia carduorum* Jacky II. *Carduus candicans* W. et K. élő levelén. Virág-völgy.

Puccinia chondrillae Corda (Klebahn: Krypt. fl. Bdbg.)

¹ I. = acidium, II. = uredo, III. = teleuto.

Bd. V. a. pag. 391) II. és III. *Lactuca muralis* levelén. Babahegy.

* *Puccinia chrysohlenii* Grev. III. *Chrysohlenium alternifolium* élő levelén a Zöld-tóhoz vezető úton.

Puccinia conglomerata (Strauss) Kze. et Sch. III. *Homogyne alpina* élő levelén. Poprádi-tó.

Puccinia hieracii (Schum.) Mart. II. et III. *Hieracium silvaticum* élő levelén. Virág völgy.

Puccinia hypochoeridis Oud. II. *Hypochoeris uniflora* élő levelén. Kistarpataki völgy.

† *Puccinia maior* Dietel, I. *Crepis grandiflora* élő levelén. A Poprádi-tóhoz vezető úton.

† *Puccinia mulgedii* Sydow. I., II. és III. *Mulgedium alpinum* élő levelén. Kistarpataki völgy.

Puccinia oblongata (Lk.) Wint. II. *Luzula pilosa* levelén. Virág völgy.

Puccinia punctata Link. II. és III. *Galium Schultesii* élő levelén. Babahegy.

* *Puccinia soldanellae* (DC) Fuckel I., II. és III. *Soldanella* levelén. Kriván, késmárki Zöld-tó. Nem ritka.

Puccinia valantiæ Pers. III. *Galium verum* élő levelén. Virág völgy.

Pucciniastrum pirolae (Karst.) Schroet. *Pirola uniflora* élő levelén. a) Barlangliget. b) Késmárki Zöld-tó.

Thecopsora vacciniarum Karst. II. *Vaccinium vitis idaea* élő levelén. Menguszfalvi völgy.

* *Uromyces minor* Schroet. III. *Trifolium montanum* élő levelén. Alsóerdőfalva („Sandiger Weg“).

Uromyces alchimillae (P.) Wint. *Alchemilla vulgaris* levelén. Kopahegy, Poprádi-tó.

Uromyces anthyllidis (Grev.) Schröt. II. *Anthyllis vulneraria* élő levelén. Batizfalva.

Uromyces fabae (Pers.) De By. *Orobus vernus* élő levelén. Virág völgy.

Uromyces veratri (DC) Schroet. I. *Adenostyles* élő levelén. Kistarpataki-völgy.

Exobasidiaceae.

Exobasidium vaccinii Woron. *Vaccinium vitis idaea* levelén. Babahegy.

Fungi imperfecti.

Sphaeropsideae.

† *Hendersonia arundinis* (Lib.) Sacc.¹ Poprád (teplíci rétek). *Phragmites communis* elhalt szárán. A példány nem

¹ Lásd Fr. Bubák: Einige neue Pilze aus Russland, Hedwigia LII. köt. 268. old.

lehet *H. vaginae* (R h b.) Kalchbr. — a konidiumok ugyanis hosszúkásak, két végükön tompa hegybe keskenyedők, olajfüst színűek, végükön hyalinosak — de megfelel a *H. arundinis* (Lib.) Sacc. Bubák-tól kibővitett diagnózisnak.

† *Myxofusicoccum aucupariae* Diedicke *Sorbus aucuparia* tőhajtásain. Kriván (Háromforrás).

Phoma complanata (Tode) Desm. a) *Alectorolophus (alpinus ?)* szárán és terméstokjain. b) *Euphrasia minima* szárán. Kriván (Nižna).

† *Phoma sceptri* Karst. a) *Pedicularis sceptrum Carolinum* száraz kóróján. Alsóerdőfalva (Rotbach). A gomba a Lappföldről volt ismeretes. b) *Pedicularis versicolor* száraz szárán és termésfalán a késmárki Zöld-tó völgye.

† *Phyllosticta aegopodii* (Curr.) All. *Aegopodium podagraria* élő levelein. Babahegy.

† *Phyllosticta alismatis* Sacc. et Speg. *Alisma plantago* levelén. Alsóerdőfalva (Rotbach).

† *Phyllosticta aronici* Sacc. *Fusicladium aronici* társaságában *Aronicum Clusii* élő levelén. Kistarpataki-völgy. A két gomba a gazdanövény levelein szürkésfekete foltokat okoz. A szóbanforgó *Phyllosticta* piknidiumai sűrűn állnak egymás mellett, átlag 85μ átmérőjűek. A konidiumok $3.5-5 \times 1 \mu$ nagyok. Saccardo Sylloge III. köt. 45 old. szerint a konidiumok mérete $8 \times 2 \mu$, mégis nem kétlem, hogy példányom fenti fajnak felel meg, amit már a *Fusicladium*-mal való együttes előfordulás is támogat. A levélfoltok nagyok, majd a levél szélét foglalják el hosszúkás alakban (olykor a lemez felét), majd kerekdedek.

* *Phyllosticta doronicigena* Bubák *Doronicum austriacum* levelén *Fusicladium aronici* társaságában. Kistarpataki völgy. A gazdanövény új. Ez a *Phyllosticta* faj is *Fusicladium*-mal együtt lépett fel. A *Phyllosticta doronicigena* Bubák a *Phyllosticta aronici* Sacc.-tól csak a külső megjelenésben mutat eltérést, mikroszkópi szerkezetük azonban egyező.

* *Rhabdospora coriacea* Rub. *Centaurea scabiosa* száraz levélnyelén. Babahegy.

† *Rhabdospora pulsatillae* Syd. *Anemone alba* száraz szárán. Kriván (1600 m. a t. f.). Új gazdanövény.

† *Rhabdospora inaequalis* Sacc. et Roum. *Sorbus aucuparia* tőhajtásain. Kriván (Háromforrás).

Rhizosphaera pini (Corda) Maubl. *Abies alba* tűinek alsó lapján. Virágvölgy.

† *Septoria chrysanthemii rotundifolii* Namyslowski *Chrysanthemum rotundifolium* legalsó levelein. A Kriván alatt.

† *Septoria gladioli* Passer. *Gladiolus imbricatus* élő levelén. Közel Alsóerdőfalvához. A piknidiumok barnán szegélyezett sárga folton lépnek fel; a konidiumok $24-50 \times 2-3 \mu$

nagyok, egy-két-három válaszfallal, nem pedig „egysejtűek“, mint Allescher in Rabhst. II. Bd. VI. Abt. 789 S. mondja.

* *Septoria humuli* Westend. *Humulus lupulus* élő levelén. Poprád (Filic mellett).

* *Septoria senecionis* Westend. *Senecio nemorensis* élő levelén. Alsótátrafüred.

† *Septoria soldanellae* Speg. *Soldanella* sp. levelén. Virágvölgy, Kriván. Nem ritka faj. Magyarországról tudtommal nem közölték.

* *Septoria virgaureae* Desm. *Solidago virgaurea* élő levelén. Babahegy.

† *Sphaeronema veratrinum* Sacc. *Veratrum lobelianum* száraz szárán. Kistarpataki-völgy. Uj gazdanövény.

Excipulaceae.

* *Dinemasporium graminum* Lé v. *Juncus effusus* szárán. Matlárháza.

* *Dinemasporium graminum* var. *strigosulum* Karst. *Luzula pilosa* száraz levelén. Matlárháza.

Melanconieae.

Cryptomela Allescheri Schnabl. *Pinus pumilio* száraz tűin. Koprovavölgy.

* *Marssonia violae* (Pass.) Sacc. *Viola biflora* élő levelén. Matlárháza és a Zöld-tó között.

† *Bostrychonema alpestre* Cesati *Polygonum viviparum* levelének fonákán apró fehér gyepecskéket alkot. Késmárki Zöld-tó, Kopahegy.

* *Cercospora primulae* Allescher a) a Kriván alatt, b) Alsóerdőfalva (Walddorfer-Bach) *Primula elatior* levelein.

* *Epicoccum neglectum* Desm. *Luzula pilosa* száraz levelein. Matlárháza.

* *Fusicladium aronici* (Fuck.) Sacc. a) *Aronicum Cusii* élő leveleinek fonákán. Kistarpataki-völgy. b) *Doronium austriacum* levélfonákán. Ugyanott.

* *Fusoma veratri* Allesch. *Veratrum lobelianum* élő levelén. Kistarpataki-völgy, Kriván (Grunik dny. lejtő).

* *Graphium pallescens* (Fuck.) Magnus (syn. *Ovularia stellariae* Rhb.) *Stellaria nemorum* levelén. Tátralomnic és a Zöld-tó között.

† *Ovularia bistortae* (Fuck.) Sacc. *Polygonum bistorta* élő levelén. a) Kistarpataki-völgy, b) Menguszfalvi-völgy.

Ovularia Schroeteri (Kühn.) Sacc. *Alchimilla vulgaris* élő levelén. Poprádi-tó (1500 m. a t. f.).

† *Ramularia archangelicae* Lindroth *Angelica archangelica* élő levelén. Késmárki Zöld-tó.

* *Ramularia biflorae* Magnus *Viola biflora* élő levelén. Matlárháza és Zöld-tó között.

* *Ramularia hieracii* (Bäumler) Jaap. *Hieracium silvaticum* élő levelén. Kriván alatt.

Ramularia oreophila Sacc. *Astrantia maior* élő levelén. Babahegy.

* *Ramularia macrospora* Fres. *Campanula trachelii* élő levelén. Virágvölgy.

* *Ramularia phyteumatis* Sacc. et Wint. *Phyteuma spicatum* élő levelén. Kriván alatt.

† *Ramularia rubicunda* Bresad. *Maianthemum bifolium* élő levelén. Alsótátrafüred.

* *Ramularia rumicis scutati* Allesch. *Rumex scutatus* levelén. Koprovavölgy.

* *Ramularia urticae* Cesati *Urtica dioica* élő levelén. Virágvölgy.

*

Dolgozatomat a Magyar Nemzeti Múzeum Növénytani Osztályában készítettem. Hálás köszönetet mondok Dr. Filarszky Nándor osztályigazgató úrnak, valamint az egész Növénytani Osztálynak, de különös hálával tartozom Dr. Moesz Gusztáv igazgató úrnak sokoldalú útbaigazításaiért és támogatásáért.

(A Növénytani Szakosztály 1920. november 10-én tartott üléséből.)

Degen Árpád: A *Notholaena Marantae* (L.) R. Br. felfedezése a Balaton mellékén.

Egy nevezetes felfedezésről kell beszámolnom, mely meglepetésszerűségét talán kissé elveszítette már azáltal, hogy közel 20 év előtt történnén, szóbeli közléseim útján botanikusainknak már tudomására jutott, úgyszólván többeknek volt már alkalmuk is ezt a növényt újonnan felfedezett termőhelyén látni.

Elérkezett azonban az ideje annak, hogy e leletet flóránk leltárába beiktassuk s evvel az irodalomban is megörökítsük.

A felfedezés érdeme Baumgartner Gyula bécsi bryologusé, aki 1901. március hó 24-én és 25-én járt a tapolcavidéki bazaltkúpokon s a Szentgyörgy-hegyen mohokat gyűjtven, akadtt reá e délvidéki csinos harasztra a Szentgyörgy-kápolna felett a hegy csúcsa felé húzódó sziklák repedéseiben és törmelékes helyein. Nem sok ügyet vetett e növényre, azt hívén, hogy a magyar botanikusok bizonyára már ismerik innen s így példányt sem hozott belőle.

1912-ben azután egy közös kiránduláson kérdezte, vajjon ismerjük-e a *Notholaenát* a Szentgyörgy-hegyről? Így terelődött azután figyelmünk ez új termőhelyére, melyet még